

Дейкун О. П.,
доктор філософії в галузі філології,
асистент кафедри теорії і практики перекладу,
Навчально-науковий інститут філології
Київського національного університету ім. Т. Шевченка

Дейкун П. В.,
викладач-методист іноземної мови,
Ніжинський фаховий коледж НУБіП України

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ДОБИРАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ НОВИННИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ

Добирання подій (*gatekeeping*) для висвітлення в новинах – це найскладніший процес [4], керування потоком інформації через комунікаційні канали [2, с. 108], що охоплює процеси пошуку й фільтрування повідомлень [1], зокрема й для їх перекладу з подальшим поширенням в мережі. Під час цього процесу зважають на мовно-стильові й ідеологічно-культурні уподобання цільової аудиторії [3, с. 1490].

Тематика дібраних англійськомовних новинних повідомлень для відтворення на українському сайті BBC News передусім стосується діяльності провідних країн світу, яких визначено відповідно до рівня їхньої загальноновизнаної економічної потуги: Група Семи (США, Японія, Німеччина, Британія, Франція, Італія, Канада) та значно рідше – БРІКС.

Відповідно Групу Семи, наприклад, представлено оригінальним і перекладеним заголовками про результати виборів у Німеччині, пор: *Germany elections: Centre-left claim narrow win over Merkel's party – Партія Меркель більше не лідер. Перемогу здобули соціал-демократи* (BBC, 27 Sept 2021). Водночас діяльність БРІКС може бути відображено українським перекладом англійськомовної новини про космічні здобутки Китаю, пор.: *Tiangong space station: China launches astronauts into space – Китай створює нову космічну базу і вже відправив туди космонавтів* (BBC, 17 June 2021). Крім того, час від часу публікують переклади про активність міжнародних організацій, як-от ЄС, НАТО, Лігу арабських держав, Африканський Союз тощо, якщо їхня діяльність прямо або опосередковано стосується нашої країни чи важлива для неї, пор.: *Ukraine invasion: EU shuts airspace to Russian*

planes – ЄС повністю закрити небо для літаків та ефіри для телеканалів Росії (BBC, 27 Feb 2022).

Водночас друга тематична категорія стосується **людських досягнень** у різних науках: від палеонтології, пор.: *New species of dinosaur discovered that 'rewrites' T.rex family tree – Вчені відкрили новий вид, що змінює історію еволюції тиранозаврів* (BBC, 12 June 2025); значного прориву в медицині, пор.: *Covid: Immune therapy from llamas shows promise – Ліки від ковіду з крові ламі успішно проходять тестування* (BBC, 22 Sept 2021) або у фізиці, пор.: *Nobel in physics: Climate science breakthroughs earn prize – Нобелівську премію з фізики вручили за прогнозування змін клімату* (BBC, 05 Oct 2021), до підкорення космосу, пор.: *China's Zhurong Mars rover takes a selfie – Китайський марсохід вперше відправив на Землю «селфі»* (BBC, 11 June 2021).

Третя тематична категорія стосується **активності всесвітньовідомих компаній**, як-от найбільших кондитерських, пор.: *Naribo recalls bags of sweets in Netherlands after cannabis found. – У цукерках Naribo в Нідерландах знайшли марихуану* (BBC, 29 May 2025); технологічних, пор.: *Apple iPhone risk from powerful motorbike vibrations. – Їзда на мотоциклі може зламати камеру iPhone, попереджає Apple* (BBC, 13 Sept 2021); або ж телерадіомовних, пор.: *BBC condemns Russia's decision to not renew correspondent's visa – BBC засуджує вигнання журналістки з Росії* (BBC, 13 Aug 2021).

Отже, під час добирання англійськомовних новинних повідомлень для відтворення їх українською сучасні видання зважають на їхню тематику. Відповідно остання зазвичай стосується подій у найбільш розвинених країнах світу (або міжнародних організаціях), людських досягнень у різних царинах, а також діяльності загальновідомих компаній.

Література

1. Bro P., Wallberg F. Digital Gatekeeping: News Media versus Social Media. *The Future of Journalism: In an Age of Digital Media and Economic Uncertainty*. London : Routledge, 2017. P. 337–345.
2. Hautanen S. The Work Process of a Correspondent: A Case Study in Translation Sociology *Proceedings of the Conference Held at the University of Warwick* 23 June 2006 / ed. by K. Conway, S. Bassnett. 2006. P. 105–111.
3. Hernández Guerrero M. J. The Translation of Multimedia News Stories: Rewriting the Digital Narrative. *Journalism*. 2022. Vol. 23. № 7. P. 1488–1508. DOI : 10.1177/14648849221074517.

4. Potnis D., Tahamtan I. Hashtags for Gatekeeping of Information on Social Media. *Journal of the Association for Information Science and Technology*. 2021. Vol. 72, № 10. P. 1234–1246.